

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 2502
IEȘIRE	
Ziua... 06	Luna... 04. 20. 20

EXPUNERE DE MOTIVE

Prezenta inițiativă legislativă are ca obiect modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, prin introducerea unor principii generale care să orienteze activitatea ANRE către un cadru de reglementare stabil, predictibil, favorabil investițiilor eficiente și conform exigențelor europene, cu respectarea principiilor transparenței, proporționalității și protecției consumatorilor.

Necesitatea acestei modificări rezultă atât din evoluțiile sectorului energetic, cât și din obligațiile ce decurg din legislația Uniunii Europene și din recomandările Agenției pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER). În numeroase documente strategice, precum ACER Best Practice Report on Regulatory Incentives for Investments (2020) și ACER-EU DSO Entity Joint Vision for the Energy Transition (2022), ACER subliniază importanța unui cadru de reglementare predictibil, orientat spre investiții în rețele, eliminarea barierelor investiționale, consolidarea securității și rezilienței infrastructurii, precum și necesitatea ca autoritățile naționale de reglementare să asigure stabilitatea și transparența proceselor de reglementare în beneficiul consumatorilor.

Legislația europeană recentă confirmă aceste direcții. Regulamentul (UE) 2019/943 privind piața internă de energie electrică și Directiva (UE) 2019/944 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică prevăd obligații clare pentru statele membre în ceea ce privește promovarea investițiilor eficiente, facilitarea modernizării infrastructurii și asigurarea funcționării sigure și fiabile a rețelelor. Regulamentul (UE) 2019/941 privind pregătirea pentru riscuri în sectorul energiei electrice și Directiva (UE) 2022/2557 (CER – Critical Entities Resilience) impun consolidarea rezilienței și securității infrastructurilor critice, inclusiv în domeniul energiei. În completare, Directiva (UE) 2022/2555 (NIS2) stabilește obligații extinse în materie de securitate cibernetică pentru infrastructurile energetice, în timp ce Directiva (UE) 2018/2001 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (RED II) și Regulamentul (UE) 2021/241 privind Mecanismul de Redresare și Reziliență sprijină investițiile în infrastructura energetică modernă, necesare tranziției energetice.

Toate aceste acte europene converg către necesitatea unui cadru de reglementare care să stimuleze investițiile eficiente, să permită operatorilor de rețea să își finanțeze obligațiile, să sprijine modernizarea rețelelor și digitalizarea lor, să asigure securitatea fizică și cibernetică a infrastructurii critice și să protejeze consumatorii prin funcționarea unei piețe stabile și eficiente.

Tranziția energetică în derulare impune modernizarea accelerată a rețelelor de transport și distribuție, extinderea capacității acestora și integrarea tehnologiilor noi. În lipsa unui cadru de reglementare coerent și predictibil, capabil să asigure recuperarea costurilor eficiente și să încurajeze investițiile private, dezvoltările necesare riscă să fie întârziate, cu efecte negative asupra securității energetice și asupra consumatorilor finali.

Amendamentul propus introduce un nou alineat la articolul 9 al OUG nr. 33/2007, prin care se instituie un set de obiective generale pe care ANRE trebuie să le aibă în vedere la elaborarea reglementărilor sale. Aceste obiective includ: asigurarea condițiilor necesare pentru finanțarea adecvată a activităților operatorilor de rețea, promovarea dezvoltării eficiente a infrastructurii energetice în acord cu obiectivele naționale și europene privind tranziția energetică, integrarea considerentelor privind securitatea fizică și cibernetică și consolidarea rezilienței infrastructurilor critice, precum și facilitarea atragerii finanțării private printr-un cadru stabil și lipsit de bariere investiționale nejustificate.

Totodată, amendamentul consacră principiul conform căruia, în realizarea acestor obiective, ANRE trebuie să aplice în mod constant principiile transparenței, proporționalității și protecției consumatorilor, în concordanță cu prevederile Directivei (UE) 2019/944, care instituie protecția consumatorilor ca element esențial al funcționării pieței interne de energie.

Impactul reglementării este unul pozitiv, întrucât consolidarea unui cadru de reglementare orientat spre investiții, securitate și predictibilitate contribuie atât la modernizarea sistemului energetic național, cât și la protejarea consumatorilor prin servicii mai sigure, mai fiabile și aliniate standardelor europene. Propunerea legislativă nu implică costuri bugetare suplimentare.

Pentru aceste motive, adoptarea prezentului act normativ este necesară pentru modernizarea cadrului național de reglementare în domeniul energiei și pentru îndeplinirea obligațiilor și recomandărilor formulate la nivelul Uniunii Europene și al ACER.

Modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2007

Articol unic. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 337 din 18 mai 2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

La articolul 9, după alineatul (1²) se introduce un nou alineat, alin. (1³), cu următorul cuprins:

(1³) În exercitarea atribuțiilor sale, Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei acționează în maniera pe care o consideră cea mai adecvată pentru a asigura un cadru de reglementare stabil și predictibil, având următoarele obiective:

- a) promovarea dezvoltării eficiente a rețelelor energetice, astfel încât acestea să poată răspunde necesităților actuale și viitoare ale sistemului energetic național
- b) promovarea operării eficiente, sigure și reziliente a rețelelor energetice, inclusiv prin integrarea considerentelor privind digitalizarea și securitatea infrastructurii, securitatea cibernetică și continuitatea alimentării cu energie
- c) crearea unui cadru de reglementare care facilitează atragerea finanțării private, reduce barierele de investiții și asigură, în limitele atribuțiilor ANRE, stabilitatea și predictibilitatea veniturilor necesare investițiilor în infrastructură
- d) asigurarea condițiilor necesare pentru ca operatorii de rețele să poată finanța activitățile și obligațiile ce le revin potrivit legii, în vederea dezvoltării infrastructurii energetice conform obiectivelor naționale și europene privind tranziția energetică
- e) în îndeplinirea obiectivelor prevăzute la lit. a)–d), ANRE urmărește aplicarea principiilor transparenței, proporționalității și protecției consumatorilor

1. Alineatul (6) al articolului 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

(6) La solicitarea comisiilor prevăzute la alin. (5), ANRE prezintă rapoarte specifice activității sale, precum și un program de măsuri concrete pentru remedierea eventualelor lipsuri semnalate în aceste rapoarte specifice și/sau în raportul anual. De asemenea, comisiile pot solicita organizarea de audieri periodice ale conducerii ANRE cu privire la aspecte generale privind transparența, independența și eficiența activității autorității, precum și funcționarea piețelor de energie electrică, gaze naturale și energie termică. Audierile nu pot viza proceduri concrete aflate în curs și nu pot impune intervenții asupra unor acte de reglementare individuale sau normative aflate în competența exclusivă a ANRE.

2. După alineatul (6) al articolului 1 se introduc două noi alineate, alineatele (8) și (9), cu următorul cuprins:

(8) După dezbateră raportului anual de activitate prevăzut la alin. (4), Parlamentul poate adopta o rezoluție prin care formulează recomandări privind îmbunătățirea cadrului de reglementare, a transparenței, a calității reglementărilor, a protecției consumatorilor și a funcționării piețelor de energie electrică, gaze naturale și energie termică, precum și privind buna guvernare în cadrul ANRE. Rezoluția nu are caracter juridic obligatoriu și nu poate viza acte de reglementare sau decizii individuale aflate în competența exclusivă a ANRE.

(9) ANRE are obligația de a prezenta comisiilor prevăzute la alin. (5), în termen de cel mult 6 luni de la adoptarea rezoluției prevăzute la alin. (8), un raport scris privind modul de luare în considerare a recomandărilor formulate și, după caz, măsurile adoptate ori motivele pentru care anumite recomandări nu au fost preluate.